

I. ESTYMACJA PRZEDZIAŁOWA WARTOŚCI PRZECIĘTNYCH W POPULACJI

1. $X \sim N(\mu, \sigma)$, σ – znana

$$P\left(\bar{X} - U_{1-\alpha/2} \cdot \frac{\sigma}{\sqrt{n}} < \bar{X} < \bar{X} + U_{1-\alpha/2} \cdot \frac{\sigma}{\sqrt{n}}\right) = 1 - \alpha$$
2. $X \sim N(\mu, \sigma)$, σ – nieznana, $n \leq 30$

$$P\left(\bar{X} - t_{\alpha; n-1} \cdot \frac{S}{\sqrt{n-1}} < \bar{X} < \bar{X} + t_{\alpha; n-1} \cdot \frac{S}{\sqrt{n-1}}\right) = 1 - \alpha$$

$$P\left(\bar{X} - t_{\alpha; n-1} \cdot \frac{\hat{S}}{\sqrt{n}} < \bar{X} < \bar{X} + t_{\alpha; n-1} \cdot \frac{\hat{S}}{\sqrt{n}}\right)$$
3. $X \sim$ dowolny, $n \geq 30$

$$P\left(\bar{X} - U_{1-\alpha/2} \cdot \frac{S}{\sqrt{n}} < \bar{X} < \bar{X} + U_{1-\alpha/2} \cdot \frac{S}{\sqrt{n}}\right) = 1 - \alpha$$

II. ESTYMACJA WSKAŹNIKA STRUKTURY POPULACJI

$$p = \left(\frac{m}{n} - U_{1-\alpha/2} \cdot \sqrt{\frac{\frac{m}{n}(1-\frac{m}{n})}{n}}\right) < p < \left(\frac{m}{n} + U_{1-\alpha/2} \cdot \sqrt{\frac{\frac{m}{n}(1-\frac{m}{n})}{n}}\right) = 1 - \alpha$$

III. ESTYMACJA PRZEDZIAŁOWA WARIANCJI POPULACJI

1. $X \sim N(\mu, \sigma)$, $n \leq 30$

$$P\left(\frac{nS^2}{X_{\frac{\alpha}{2}; n-1}} < S^2 < \frac{nS^2}{X_{1-\frac{\alpha}{2}; n-1}}\right) = 1 - \alpha$$
2. $X \sim N(\mu, \sigma)$, $n > 30$

$$P\left(S - U_{1-\alpha/2} \cdot \frac{S}{\sqrt{2n}} < S < S + U_{1-\alpha/2} \cdot \frac{S}{\sqrt{2n}}\right) = 1 - \alpha$$

IV. WYZNACZANIE NIEZBĘDNEJ LICZEBNOŚCI PRÓBY DLA OSZACOWANIA:

1. WARTOŚCI PRZECIĘTNEJ POPULACJI
 1. $X \sim N(\mu, \sigma)$, σ^2 – znana

$$n = \left\lceil \frac{U_{1-\alpha/2}^2 \cdot \sigma^2}{d^2} \right\rceil + 1$$
 2. $X \sim N(\mu, \sigma)$, σ^2 – nieznana

$$n = \left\lceil \frac{t_{\alpha; n-1}^2 \cdot S^2}{d^2} \right\rceil + 1$$
2. WSKAŹNIKA STRUKTURY W POPULACJI
 1. $X \sim B(n, p)$

$$n = \left\lceil \frac{U_{1-\alpha/2}^2 \cdot \frac{m}{n} \left(1 - \frac{m}{n}\right)}{d^2} \right\rceil + 1$$
 2. $X \sim B(n, p)$

$$n = \left\lceil \frac{U_{1-\alpha/2}^2}{4d^2} \right\rceil + 1$$

V. WERYFIKACJA HIPOTEZ O WARTOŚCI PRZECIĘTNEJ W POPULACJI

1. $X \sim N(\mu, \sigma)$, σ – znana

$$U = \frac{\bar{X} - \mu_0}{\sigma} \cdot \sqrt{n} \sim N(0, 1)$$
2. $X \sim N(\mu, \sigma)$, σ – nieznana, $n \leq 30$

$$t = \frac{\bar{X} - \mu_0}{S} \cdot \sqrt{n-1} \sim t \text{ studenta}$$

$$t = \frac{\bar{X} - \mu_0}{\hat{S}} \cdot \sqrt{n} \sim t \text{ studenta}$$
3. $X \sim$ dowolny, $n > 30$

$$U = \frac{\bar{X} - \mu_0}{\sigma} \cdot \sqrt{n} \sim N(0, 1)$$

OBSZARY KRYTYCZNE U:

1. $P(|U| \geq U_{1-\alpha/2}) = \alpha$
2. $P(U \geq U_{1-\alpha}) = \alpha$
3. $P(U \leq -U_{1-\alpha}) = \alpha$

OBSZARY KRYTYCZNE t:

4. $P(|t| \geq t_{\alpha; n-1}) = \alpha$
5. $P(t \geq t_{2\alpha; n-1}) = \alpha$
6. $P(t \leq -t_{2\alpha; n-1}) = \alpha$

VI. WERYFIKACJA HIPOTEZY DLA WARIANCJI W POPULACJI

$$H_0: \sigma^2 = \sigma_0^2 \quad H_1: \sigma^2 > \sigma_0^2$$

1. $X \sim N(\mu, \sigma)$, $n \leq 30$

$$\chi^2 = \frac{nS^2}{\sigma_0^2} \sim \chi^2$$

$$\chi^2 = \frac{(n-1) \cdot S^2}{\sigma_0^2} \sim \chi^2$$

$$P(\chi^2 \geq \chi_{\alpha; n-1}^2) = \alpha$$
2. $X \sim N(\mu, \sigma)$, $n > 30$

$$U = \sqrt{2\chi^2} - \sqrt{2n-3} \sim N(0, 1)$$

obszary krytyczne U

VII. WERYFIKACJA HIPOTEZY DOT. WSKAŹNIKA STRUKTURY W POPULACJI

$$H_0: p = p_0 \quad H_1: p \neq p_0$$

1. $X \sim B(n, p)$, $n \geq 100$

$$U = \frac{\frac{m}{n} - p_0}{\sqrt{\frac{p_0(1-p_0)}{n}}} \sim N(0, 1)$$

obszary krytyczne U

VIII. WERYFIKACJA HIPOTEZ DOT. WSPÓŁCZYNNIKA KORELACJI W POPULACJI

$$Q - \text{ro} \quad H_0: Q = Q_0 \quad H_1: Q \neq < > Q_0$$

1. $(x, y) \sim N(u_x, u_y, \sigma_x, \sigma_y, Q)$
 $t = \frac{R}{\sqrt{1-R^2}} \sqrt{n-2} \sim t \text{ Studenta}$
 $P(|t| \geq t_{\alpha; n-2}) = \alpha$

$$S^2 = \frac{1}{N} \sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2$$

$$S^2 = \frac{1}{N} \sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2 * n_i$$

$$\hat{S}^2 = \frac{1}{n-1} \sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2$$

IX. WERYFIKACJA HIPOTEZY O DWÓCH WARTOŚCIACH PRZECIĘTNYCH W POPULACJI

$$H_0: \mu = \mu_0 \quad H_1: \mu \neq < > \mu_0$$

1. $X_1 \sim N(\mu_1, \sigma_1); X_2 \sim N(\mu_2, \sigma_2)$ σ_1, σ_2 – znane

$$U = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{\sigma_1^2}{n_1} + \frac{\sigma_2^2}{n_2}}} \sim N(0, 1)$$

obszary krytyczne U

2. $X_1 \sim N(\mu_1, \sigma_1); X_2 \sim N(\mu_2, \sigma_2)$
 σ_1, σ_2 – nieznane, n_1 i $n_2 \leq 30$

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{n_1 s_1^2 + n_2 s_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}} \sim t \text{ Studenta}$$

obszary krytyczne t

3. X_1 i $X_2 \sim$ dowolny, n_1 i $n_2 > 30$

$$U = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}} \sim N(0, 1)$$

X. WERYFIKACJA HIPOTEZ O DWÓCH WARIANCJACH W POPULACJI

$$X_1 \text{ i } X_2 \sim N$$

$$H_0: \sigma_1^2 = \sigma_2^2 \quad H_1: \sigma_1^2 > \sigma_2^2$$

$$F = \frac{\hat{S}_1^2}{\hat{S}_2^2} \sim F. \text{ Snedecora o } n_1-1 \text{ i } n_2-1 \text{ st. swobody}$$

$$P(F \geq F_{\alpha; n_1-1, n_2-1}) = \alpha$$

XI. WERYFIKACJA HIPOTEZ O DWÓCH WSKAŹNIKACH STRUKTURY W POPULACJI

$$X_1 \text{ i } X_2 \sim B, \quad n_1 \text{ i } n_2 \geq 100$$

$$H_0: p_1 = p_2 \quad H_1: p_1 \neq < > p_2$$

$$U = \frac{\frac{m_1}{n_1} - \frac{m_2}{n_2}}{\sqrt{\frac{\tilde{p}(1-\tilde{p})}{\tilde{n}}}} \sim N(0, 1)$$

$$\tilde{p} = \frac{m_1 + m_2}{n_1 + n_2}$$

$$\tilde{n} = \frac{n_1 * n_2}{n_1 + n_2}$$